

Nr 50.

Av herr **Månsson** i Erlandsro m. fl., om ändrad lydelse av 14 och 24 §§ i förordningen angående försäljning av pilsnerdricka.

Vid sistlidet års riksdag väcktes i andra kammaren under nr 26 en motion, i vilken hemställdes,

»att § 24 i kungl. förordningen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka ändras därhän, att ordet auktioner utgår ur paragrafen i fråga.»

I motiveringen till motionen i fråga hette det bl. a.: »Enligt kungl. förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av vin och öl ägde länsstyrelsen befogenhet att meddela tillstånd att vid bestämt tillfälle utskänka vin och öl med den inskränkningen i förordningens 27 §, att utdelning av dylika drycker även utan betalning skulle vara förbjuden i öppen salubod för handel med andra varor än vin och öl ävensom i de för rörelsen använda lägenheter samt vid torghandel. Något hinder för länsstyrelserna att medgiva tillstånd till utskänkning av vin och öl vid auktioner på landsbygden förelåg sålunda icke, och knappast någon auktion av betydelse avhölls, utan att på grund av länsstyrelsens tillstånd öl och vin serverades till den mat, som tillhandahölls. Som allmän regel kan man emellertid framhålla, att dylika länsstyrelsernas tillstånd icke lämnades utan vissa bestämda inskränkningar beträffande såväl den kvantitet, som tillståndshavaren finge utskänka till varje gäst, som ock beträffande sättet för utskänkningen.

Emellertid åstadkoms en ändring i hithörande förhållanden genom kungl. förordningen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka. Den gamla förordningens § 27 motsvaras här av § 24 av ungefär enahanda innehåll, men med den skärpning beträffande det vida ofarligare pilsnerdrickat, att förbudet för utdelning även utan betalning skulle gälla även vid auktioner. Denna skärpning är ganska oförklarlig, och något annat skäl för densamma synes ej vara anfört än det som angivits i den kungl. propositionen nr 37 år 1919 eller »till vinnande av närmare överensstämmelse med 61 § rusdrycksförsäljningsförordningen». Man har emellertid svårt att förstå, varför en sådan överensstämmelse skulle kunna befinnas nödvändig, då någon jämförelse

i detta hänseende mellan nu ifrågavarande förordningar knappast kan uppställas. Enligt rusdrycksförordningen är det otänkbart, att tillstånd till utskänkning av rusdrycker vid auktioner beviljas, varför 61 § i sagda förordning närmast avser att meddela förbud för gratis utdelning av rusdrycker till den auktionsbesökande allmänheten liksom även vid vissa andra affärssuppgörelser. Avsikten med förbudet är sålunda, såsom även framgår av de anförda skälen vid dess första tillkomst, att förhindra, att en säljare genom att bjuda på rusdrycker vid nu ifrågavarande tillfällen härigenom påverka en köpare i en för säljaren förmånlig riktning eller vice versa. Därför är det tydligt, att en jämförelse mellan 61 § rusdrycksförsäljningsförordningen och 24 § i förordningen om pilsnerdricka är omöjlig att genomföra. Pilsnerdrickat måste med hänsyn till dess allmänna användning betecknas såsom en fullt legitim måltidsdryck och som sådan med hänsyn till folknykterheten av alldeles ofarlig beskaffenhet, förhållanden, som även förordningen eljest utgår ifrån. Någon anledning att förbjuda dess användning vid måltider, som serveras vid auktioner, föreligger därför ej. Auktionerna på landsbygden i södra Sverige taga ofta flera dagar i anspråk, varför vederbörande auktionsförrättare måste ombesörja, att den auktionsbesökande allmänheten, som till stor del är resande från andra orter, tillhandagås med mat. Något skäl att anse pilsnerdrickat vara farligare att förtära vid dylika måltider än vid sådana, som tillhandahållas resande å gästgiverier eller å matställen till gäster vid slutet bord, är svårt att tänka sig. Inskränkningen i fråga beträffande auktioner synes därför böra utgå ur förordningen.»

Kungl. Maj:t anbefallde kontrollstyrelsen att avgiva av riksdagens bevillningsutskott begärda yttrande över motionen till utskottet, och anförde kontrollstyrelsen i detta sitt yttrande, att ur synpunkter, som kontrollstyrelsen företrädde, intet fanns att erinra mot bifall till motionen.

Bevillningsutskottet anslöt sig i huvudsak till de i motionen utvecklade synpunkterna och anförde i sitt betänkande nr 33 till slut följande: »Något bärande skäl för ett ovillkorligt förbud mot att vid auktioner medgiva tillfällig rättighet att utskänka pilsnerdricka synes icke föreligga. Däremot torde, på sätt i sistnämnda motion framhållits, vissa olägenheter kunna uppstå genom ett ovillkorligt förbud mot utskänkning vid auktioner. Emellertid synes icke något behov förefinnas för dylik utskänkning annat än i samband med måltider. Därjämte skulle ett upphävande av förbudet mot att utdela pilsnerdricka utan betalning ur ordningssynpunkt kunna komma att medföra mindre tilltalande konsekvenser. Med hänsyn härtill har utskottet föreslagit en sådan avfattning av 14 och 24 §§ i förordningen angående försäljning av pilsnerdricka, att förbudet mot utdelning utan betalning bibehålles samt rätten att meddela tillfällig utskänkning av pilsnerdricka begränsas att avse utskänkning vid måltider till spisande gäster.»

Utskottet hemställde i anslutning därtill, att riksdagen måtte, i anledning av den föreliggande motionen II: 26, för sin del besluta: »att 14 och 24 §§ i förordningen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka skola erhålla följande ändrade lydelse:

14 §.

Konungens befallningshavande — — — samt e) för bestämt tillfälle, därest sådant finnes vara nödigt, vid auktioner dock endast i samband med måltider till spisande gäster.

Tillstånd — — — tillämpning i Stockholm.

24 §.

I öppen salubod för handel med andra varor än pilsnerdricka ävensom i de för rörelsen använda lägenheter, vid torghandel samt eljest vid yrkesmässig handel med andra varor än pilsnerdricka vare utdelning av sådan dryck även utan betalning förbjuden.

Vid auktioner må utdelning av pilsnerdricka utan betalning icke äga rum.»

En minoritet inom utskottet hemställde, att riksdagen måtte avslå den förevarande motionen, då enligt reservanternas åsikt något behov av lagändring icke syntes föreligga, och en anordning sådan som den av utskottet föreslagna skulle erbjuda alltför stora svårigheter ur kontrollsynpunkt i förhållande till sin räckvidd. En reservant hade fogat en blank reservation, och meddelade reservanten vid behandlingen av bevillningsutskottets betänkande i andra kammaren, att han för sin del yrkade bifall till utskottets förslag med uteslutande av det begränsade villkoret, att utskänkningsen endast skulle ske i samband med måltid till spisande gäster.

Första kammaren biföll vad bevillningsutskottet sålunda hemställt.

Andra kammaren avlog med 74 röster mot 49 såväl utskottets berörda hemställan som motionen.

Bevillningsutskottet saknade i detta läge möjlighet att kunna framkomma med något sammanjämningsförslag.

Andra kammaren fattade sitt beslut i brådskande stund omedelbart före påskuppehållet, då endast omkring halva antalet av riksdagens ledamöter voro i tillfälle att delta i voteringen. Under debatten i andra kammaren vid motionens behandling framhöll bevillningsutskottets ordförande, att med nuvarande lagstiftning lagen på så sätt kringginges, att auktionerna före måltiden avlystes, varvid pilsnerdricka kunde serveras. Därefter togs auktionen upp på nytt. Ett sådant kringgående av lagen fann talaren icke tillständigt och ville fördenskull hemställa om bifall till den föreslagna moderata ändringen i lagstiftningen i fråga.

Under debatten påpekades för övrigt, att tillstånd att servera pilsnerdricka kunde meddelas exempelvis vid basarer och liknande nöjestillställningar, vilka huvudsakligen bevistades av ungdom, och detta utan att varken kommunalfullmäktige eller kommunalstämma bleve hörda i ärendet. Då detta kan tillåtas utan några inskränkningar, då måste det vara tillåtet för gamla förståndiga människor, som komma till en auktion för att göra affärer, köpa redskap och kreatur, och som kunna få ligga över ett par tre dagar, att få pilsnerdricka till sin måltid.

Då dessa synpunkter och vad som i övrigt framhållits till stöd för en ändring av nuvarande lagbestämmelser alltjämt är fullt gällande, få vi med hänvisning till vad som sålunda anförts hemställa,

att 14 och 24 §§ i förordningen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka skola erhålla följande ändrade lydelse:

14 §.

Konungens befallningshavande — — — samt e) för bestämt tillfälle, därest sådant finnes vara nödigt, vid auktioner dock endast i samband med måltider till spisande gäster.

Tillstånd — — — tillämpning i Stockholm.

24 §.

I öppen salubod för handel med andra varor än pilsnerdricka ävensom i de för rörelsen använda lägenheter, vid torghandel samt eljest vid yrkesmässig handel med andra varor än pilsnerdricka vare utdelning av sådan dryck även utan betalning förbjuden.

Vid auktioner må utdelning av pilsnerdricka utan betalning icke äga rum.

Stockholm den 19 januari 1925.

Nils Månsson,
Erlandsro.

J. Fjellman.

Johan Jönsson.

O. Nilsson.